

Izveštaj sa promocije projekta Integracija Roma 2020

Mesto sastanka : Meeting Centre, Coudenberg 3

Pokretanje projekta Integracije Roma 2020

9. jun 2016. godine, Brisel

"Pre pristupanja, zemlje će morati da dokažu konkretan napredak na polju inkluzije Roma "

Savet za regionalnu saradnju, Fondacije Otvoreno društvo (OSF) i Evropska komisija zajednički su pokrenuli inicijativu pod nazivom „Integracija Roma 2020“ danas u Briselu. Ovaj događaj okupio je romske lidere u oblasti integracionih politika iz zemalja zapadnog Balkana i Turske, organizacije civilnog društva iz regiona, kao i predstavnike Evropske komisije, OSF-a i Saveta za regionalnu saradnju (RCC).

Otvarajući skup povodom početka projekta, komesar za politiku i pregovore o proširenju Evropske unije Johannes Han je rekao: "Integracija Roma predstavlja važan element u procesu proširenja. Prije pristupanja, zemlje će morati da dokažu ostvarivanje konkretnog napretka u oblasti obrazovanja, zapošljavanja, zdravstva, stanovanja i ličnih dokumenata, odnosno-pristup matičnim knjigama. Dekadom inkluzije Roma integracija Roma je stavljena na političku agendu: projekat „Integracija Roma 2020“ predstavlja potvrdu Dekade u zemljama proširenja, gde se nastoje ostvariti održivi rezultati na terenu."

Gospodin Han je istakao da se u narednom period očekuje da smanjenje siromaštvo. U realizaciji programa je uključen širok spektar učesnika: od državnih struktura do civilnog sektora. Mora da se nađe način da dobrobit od projekta oseti romska zajednica. Na mlađim generacijama je zadatak da očuvaju identitet i da na taj način daju dobrinos kulturološkim razlikama po kojima je Evropa poznata.

Proces integracije Roma mora biti deo pregovora sa državama koje žele da pristupe EU. Sve zemlje imaju strategiju i očekuje se da se vlade aktivno uključe u ceo proces. Zemlje će morati da odrede osobe koje će biti odgovoren za taj proces. U okviru IPA I potrošeni je 140 miliona Evra za integraciju Roma. 1,5 miliona je dato za jačanja kapaciteta! U IPA II je predviđeni 3,5 miliona za istu namenu!

U nastavku konferencije, Gospodin Han je istakao da u struktrnim fondovima na raspolaganju je dosta novca. Često puta, novac nije problem. Potrebni su kvalitetni projekti. Države, članice EU, treba da se više angažuju i piši projekte. Očigledno je da treba politička odlučnost i opredeljenost.

Željko Jovanović je dodaо da je bitno da se u okviru programa ostvari dugoročnost.

U svom uvodnom obraćanju, osnivač i predsedavajući Fondacija Otvoreno društvo, Đordž Soroš je rekao: "Moje fondacije odigrale su ključnu ulogu u postavljanju položaja Roma na dnevni red nacionalnih vlada i Evropske unije, a nadam se da će novi projekat „Integracija Roma 2020“ podstići visoko pozicionirane političke lidere i državne

službenike na ostvarivanje konkretnih rezultata za romske građane“. On je dodao da, "Romi moraju ostati prioritet za EU i van nje pod istim uslovima".

U nastavku izlaganja, gospodin Soroš je prisutnim pojasnio i tok nastanka inicijative "Dekada Roma 2005-2015". Rekao je da je nastala iz javno-privatnog partnerstva gospodina Soroša i grupe prijatelja. Glavno dostignuće "Dekade Roma 2005-201" je što je EU prepoznala značaj ove inicijative i što se angažovala oko ovog problema. Prepoznala je da su Romi najveća evropska nacionalna manjina, koja je isključena iz sistema. Kroz ovaj projekat se nastavlja kontinuirana podrška inkluziji Roma i očekuje se ispunjenje ciljeva. Gospodin Soroš je predstavio tekuće programe koje podržava njegova fondacija u oblasti obrazovanja. Naglasio je da, ubuduće, obrazovanje Roma treba da krene od najranijeg uzrasta (rani razvoj dece). Pored obrazovanja, za Rome je bitno da učuvaju identitet i da se na taj način odupru asimilaciji. U skladu sa tim, ove godine će biti pokrenut Evropski institute za romsku umentnost čije će sedište biti u Berlinu.

U nastavku izlaganja, gospodin Soroš je rekao da ima 3 ambicije:

1) dugoročne evropske inicijative u inkluziji Roma

Na zemlje koje pristupaju EU može da se vrši pritisak za aktivniji odnos prema svojim građanima iz drugih zajednica. To može da bude pozitivan primer za zemlje koje su članice EU, da se one više angažuju oko svojih sugrađana (na članice se ne može vršiti toliki pritisak kao na one koje su u fazi pristupanja).

2) Moramo biti realni i reći da sadašnje migracije imaju veliki uticaj i zasenile su process integracije Roma. Međutim, ovaj proces se ne sme zaustaviti zbog migracija.

Romska zajednica ima zadatak da održavanje procesa integracija bude deo njihove misije.

Na Kosovu se vratilo oko 10.000 Roma. I oni moraju biti uključeni u ove programe.

3) Nastavak integracije Roma može da bude primer za integraciju migranata.

Gospodin Soroš je istakao je da su mu Romi u srcu i da je to razlog njegovog višedecenijskog interesovanja i angažovanja

Generalni sekretar Saveta za regionalnu saradnju, Goran Svilanović, rekao je da su ovo teška vremena za sve u jugoistočnoj Evropi. Vremena visoke nezaposlenosti, siromaštva, te neizvesnog i dugog puta pridruživanja Evropskoj uniji. "Ova teška vremena utiču na sve, a najviše na ugrožene – Rome. Ovaj region mora ići ka Evropskoj uniji sa svim svojim ljudima i Romi ne smiju biti ponovo izostavljeni. Projekat Integracija Roma 2020 je inicijativa čiji cilj je voditi ka inkluziji. U ime Saveta za regionalnu saradnju, dajem obećanje da ćemo uraditi sve što je u našoj moći kako bi se smanjio društveno-ekonomski jaz između Roma i neromske populacije u zemljama zapadnog Balkana i Turske“, rekao je Svilanović.

Ova inicijativa će se temeljiti na dostignućima i duhu "Dekade inkluzije Roma 2005-2015". Glavni cilj projekta će biti pomoći u smanjenju društveno-ekonomskog jaza između Roma i neromske populacije u zemljama zapadnog Balkana i Turske. Projekat je, takođe, usmeren na uključivanje specifičnih ciljeva integracije Roma u redovna politička kretanja.

U okviru poglavљa 23, posmatraće se nivo integracije romskog stanovništva.

Projekat se realizuje u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Bivšoj Jugoslovenskoj Republici Makedoniji, Kosovu¹, Crnoj Gori, Srbiji i Turskoj. Današnji događaj propraćen je i prvim sastankom kontakt osoba za pitanja romske populacije

¹*Ovaj naziv ne prejudicira stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.*

imenovanih na nivou država sa predstavnicima Evropske komisije i romskih organizacija civilnog društva iz zemalja zapadnog Balkana i Turske.

U nastavku konferencije su predstavnici država, učesnika projekta, predstavili programe za romsku zajednicu i ostvarena dostignuća.

Ispred Vlade Republike Srbije rezultate je izneo Miodrag Poledica, državni sekretar Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture. U nastavku prenosim tekst iz medija koji se odnosi na njegovo izlaganje u Briselu.

Srbija postigla napredak u procesu integracije Roma

Beograd/Brisel, 9. jun 2016. godine – Državni sekretar Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Vlade Republike Srbije Miodrag Poledica izjavio je danas u Briselu da je u prethodnom periodu postignut značajan rezultat po pitanju integracije Roma u Srbiji.

Poledica, koji je predstavljao našu zemlju na zvaničnom otvaranju projekta "Integracije Roma 2020", istakao je da se pripadnici romske nacionalne manjine suočavaju sa velikim problemima u oblasti zdravstva, obrazovanja, stanovanja i zapošljavanja.

On je precizirao da prema evidenciji iz 2011. godine u Srbiji živi približno 148.000 Roma koji nemaju isti kvalitet života kao prosečni građani.

U proteklom periodu se, kako je podsetio, mnogo radilo na inkviziji Roma, ističući da je naša država veoma aktivna po tom pitanju, i na međunarodnom i na regionalnom planu.

Prema njegovim rečima, u martu je usvojena Strategija za inkviziju Roma od 2016. do 2025. godine, a postignut je i napredak po pitanju stanovanja i problema raseljavanja Roma iz neformalnih naselja.

Veoma je bitno da imamo standardizovan i međunarodno priznat način na koji se raseljavaju lica, koja su njihova prava i kako mogu da nastave svoj život i rad, objasnio je državni sekretar.

Poledica je, govoreći o projektu "Integracija Roma 2020", poručio da će Srbija biti ravnopravan partner zemljama zapadnog Balkana koje u njemu učestvuju.

On je upozorio na to da se Romi u Srbiji suočavaju sa problemima koje imaju i drugi građani, ali su u romskoj populaciji izraženiji, zbog čega sva ministarstva i nevladina tela moraju da nadu način da taj život bude što bolji.

Danas je u Briselu i zvanično počeo regionalni projekat "Integracije Roma 2020", koji finansiraju Evropska komisija i Fondacija za otvoreno društvo.

Trogodišnji projekat Saveta za regionalnu saradnju zapravo je nastavak Dekade za inkviziju Roma, a sprovodiće se u zemljama zapadnog Balkana i Turskoj.

Najvažniji cilj jeste smanjenje socijalno-ekonomskog jaza između Roma i neromskog stanovništva, a posebno će se fokusirati na zapošljavanje, stanovanje, zdravstvo, obrazovanje, građanske registracije, ali i na pitanja diskriminacije, siromaštva i jednakost polova.

Gospodin Poledica je dao predlog da se uspostavi bolja regionalna saradnja između zemalja učesnica na projektu "Integracije Roma 2020" kako bi se razmenom iskustava i kvalitetnije realizovali programi.

U delu kada su prisutni mogli da daju komentar, kao osnovu za moje pitanje sam imao u drugoj stavci vizije gospodina Soroša („Romska zajednica ima zadatak da održavanje procesa integracija bude deo njihove misije”).

STALNA KONFERENCIJA ROMSKIH UDRUŽENJA GRAĐANA
SAVAKHTUNI KONFERENCIA ROMANE DIZUTNENGE AMALIPE
STANDING CONFERENCE OF THE ROMA ASSOCIATIONS OF THE CITIZENS

Rekao sam da bi ceo sistem bio održiv, da treba da se sve aktivnosti spuste u zajednicu i da se podrže njene potrebe sa tim da se romskoj porodici, kao osnovnoj celiji društva, omogući da aktivno učestvuje u rešavanju prioriteta koje je sama izlistala. Sa tim se složio i gospdin Soroš i ostavio da na to odgovore drugi učesnici.

Nakon prezentacije projekta, imali smo sastanak na kome su bili predstavnici civilnog sektora I predstavnici vlada koje imaju kancelarije u EU. Željko Jovanović, direktor kancelarije za romske inicijative (Roma Initiatives Office), akcenat je stavio na realnom sagledavanju stanja i predloga od prisutnih koje aktivnosti da se u naredne tri godine urade kako bi se napravio održivi sistem. Od civilnog sektora se očekuje aktivno učešće u monitoring realizacije aktivnosti i češće u pravljenju izveštaja iz senke. Predstavni EK, koji prati dešavanja u Srbiji je spomenui izeštaje koji dobiva od civilnog sektora i koji su veoma bitni za dalji monitoring (to se odnosilo na izveštaje Lige).

U nastavku vam saljem link sa tekstrom Željka Jovanovića koji je bio u materijalu.
<https://www.opensocietyfoundations.org/voices/why-roma-integration-rare-opportunity-western-balkans-and-turkey>

Po listi pisutnih, na konferenciji je bilo 117 osoba.

Izvestaj podneo
STEVAN NIKOLIĆ

STALNA KONFERENCIJA ROMSKIH UDRUŽENJA GRAĐANA – LIGA ROMA
SAVAKHTUNI KONFERENCIA ROMANE DIZUTNENGE AMALIPE - LIGA E ROMENGI
STANDING CONFERENCE OF THE ROMA ASSOCIATIONS OF THE CITIZENS – THE LEAGUE OF ROMA

Obilićev venac 17/I/2 • 11000 Beograd • PIB 108205421 • Matični broj 28122225
+ 381 18 42 46 940 • + 381 11 26 20 944 • + 381 24 55 46 97
info@ligaroma.org.rs • www.ligaroma.org.rs

STALNA KONFERENCIJA ROMSKIH UDRUŽENJA GRAĐANA
SAVAKHTUNI KONFERENCIA ROMANE DIZUTNENGE AMALIPE
STANDING CONFERENCE OF THE ROMA ASSOCIATIONS OF THE CITIZENS

STALNA KONFERENCIJA ROMSKIH UDRUŽENJA GRAĐANA – LIGA ROMA
SAVAKHTUNI KONFERENCIA ROMANE DIZUTNENGE AMALIPE - LIGA E ROMENGI
STANDING CONFERENCE OF THE ROMA ASSOCIATIONS OF THE CITIZENS – THE LEAGUE OF ROMA

Obilićev venac 17/II/2 • 11000 Beograd • PIB 108205421 • Matični broj 28122225
+ 381 18 42 46 940 • + 381 11 26 20 944 • + 381 24 55 46 97
info@ligaroma.org.rs • www.ligaroma.org.rs